

[Horn.]

været herom på anden foranledning, har disse jo i hvert fald peget i retning af, at staten måtte noget stærkere ind i billedet, hvilket også er såre naturligt; når staten betaler 98 pct. af omkostningerne eller lidt mere eller mindre efter de enkelte tilfælde, er det jo meget nærliggende, at man følger den gamle regel, at den, som betaler, også bestemmer.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på den argumentation, som yderligere kan føres herfor, men nøjes med disse rent principielle synspunkter, idet der både i ministerens fremsættelsestale og de bemærkninger, som ledsager lovforslaget om hovedlandeveje, er givet en lang række oplysninger om, hvorledes det rent praktisk har været, og som indeholder hovedargumentationen for, at vi nu foretager den omhandlede reform.

Jeg synes, at de formuleringer, som paragrafferne har fået i lovforslaget, er hensigtsmæssige og formålstjenlige, og jeg synes også, at de viser en skyldig hensyntagen til de kommunale instanser, både til den administrative og til den tekniske side. Dette sidste er jo ikke uvigtigt i en sag som denne, når den skal glide og man ikke ønsker at skabe alt for kølige vinde ude i marken, hvor vi udmærket ved at man har gået og kælet for disse vejudbygningsopgaver — det gælder både den administrative myndighed og den tekniske sagkundskab. Der sker på mange områder store forandringer ude i vore amter i disse år, og den reform, der her er foreslået, er en af dem, som ganske naturligt er groet frem af udviklingen.

Som det fremgår af den højtærede ministers fremsættelsestale, har de kommunale organisationer ikke for nærværende ment at kunne anbefale den reform, der her er stillet forslag om, og det kan vel ikke forventes at være anderledes. Vi ved jo, fra dengang der begyndte at blive tale om nedlægning af små skoler og samling i centralskoler eller om det, man har diskuteret stærkt i disse år, sammenlægning af kommuner, at det var ikke med begejstring, sådanne tanker blev modtaget af de kommunale organisationer, første gang de blev fremsat. Vi ved, at der her er en række traditioner og en personlig indleven i disse ting, som betyder, at man sådan pø om pø må se at overvinde sig selv og gå på akkord

med noget, som man synes har været herligt og dejligt; når de økonomiske love med deres ubønhørlighed banker på døren, må man indrette sig efter, hvad der er økonomisk forsvarligt og hensigtsmæssigt, og se lidt bort fra sine egne æresfølelser, og hvad der ellers kan være tale om.

Vi er i høj grad enige i de betragtninger, den højtærede minister har gjort gældende i sin vurdering af kommunernes administrative og tekniske forvaltning, hvad angår den både beredvillige og dygtige indsats, der er gjort, og selv om vi foretager den reform, der her er tale om, bliver der i høj grad brug for såvel kommunalbestyrelsesmedlemmernes indsats i vejudvalgene som den tekniske sagkundskab. Men når det er sagt, og når den betydelige indsats, der er gjort, er anerkendt, må vi erkende, at byrdefordelingen opfordrer os til at gå den foreslåede vej. Det er lidet rationelt, at 22 amter og et større antal kommuner skal engageres så stærkt, som tilfældet har været, når det drejer sig om fjerntrafikvejene fremover, hvor vi ved at der skal en betydelig udbygning til, således som det er opgjort af det trafikøkonomiske udvalg, og som det har været drøftet i tinget gang på gang. I realiteten kommer kommunerne jo stadig væk til at have en vis indflydelse; de skal stadig væk tages med på råd og har også stor indflydelse gennem vejnævnet. Kommunerne må også huske på, at vi ikke uden videre kan sige, at nu indretter vi os her i Danmark, som det passer os, og så er det klaret. Vi må i høj grad tage hensyn til det samarbejde, vi er inde i i CEMT, altså det europæiske trafiksamarbejde, idet vi naturligvis må bygge vore landeveje efter det europæiske system.

Som jeg før har nævnt, understreger vore nordiske brødrefolk jævnlige, at de forventer, at vi følger udviklingen op, hvad angår Europavejene, således at vort landevejsnet udbygges i takt med det øvrige Europas. Som sagt er det heller ikke meningen, at nu blæser vi kommunerne en lang march. Tværtimod skal de stadig tages med på råd, således som det er formuleret i ændringerne til vejbestyrelsesloven.

Jeg vil heller ikke undlade at nævne, at kommunale repræsentanter og deres teknikere jævnlige giver udtryk for, at de næsten ikke kan overkomme alt det arbejde,